

บทที่ 3

การดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3 ปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3 ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 16 หมู่บ้าน จำนวน 6,565 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอกมลาไสย. 2553 : 13-17)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 16 หมู่บ้าน โดยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 378 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

E = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ร้อยละ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง } (n) &= \frac{6,565}{1+[6,565(0.05)^2]} = 378 \text{ คน} \\ &= 377.027 \\ &= \text{ปัดขึ้นเป็น } 378 \end{aligned}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 378 คน และหาสัดส่วนกระจายไปตามอาชีพ การศึกษาต่าง ๆ จากกลุ่มประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพและ การศึกษากระจายในสัดส่วนที่เหมาะสม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

2.1.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย การศึกษา และอาชีพ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ตำบล 3 ปีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนชุมชน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เพื่อการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3 ปี

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอยู่ในการควบคุมดูแล และให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างมือการศึกษา ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักเกณฑ์ ผลงานการศึกษา และการค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องรวมถึงแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี โดยรวบรวมและสังเคราะห์จาก ชยพล โบราณมูล (2549) ชัยยศ ทะไกรราช (2547) บุญเทียน จันสุข (2548) และ สายันต์ ภิรมย์กิจ (2547)

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการตั้งคำถาม เพื่อให้สามารถตอบปัญหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยยึดหลักว่าต้องอยู่ในหลักแห่งข้อเท็จจริง

ขั้นที่ 3 นำเครื่องมือการศึกษามากำหนดเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วนำส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อทำการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปรับปรุง

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. นายประกอบ กุลโพนเมือง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวโจดคงสิงวิทยา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. นางสาวสาคร รามิ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (การปกครอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. นายปรัชญา ศรีเสนพิลา นักพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาลัยการเมืองการปกครอง) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อความกับนิยามศัพท์ของการศึกษา ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่า IOC (Index of Congruence) พบว่า มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 หมายความว่า ใช้ได้ทุกข้อ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม จนกระทั่งได้แบบสอบถามฉบับร่างที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 6 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าจำแนกรายข้อ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 174) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.41-0.89 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และตอนแบบสัมภาษณ์

3.2 ชี้แจงผู้ช่วยศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม วิธีการแจก และเก็บแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจและให้กรอกแบบสอบถาม ส่งคืนภายใน 5 วัน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด จำนวน 378 ชุด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักสถิติต่อไป

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ได้แก่ ความผิดพลาด ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ข้อมูลไม่สัมพันธ์กัน

4.1.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วทั้งหมด มาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.1.3 นำข้อมูลมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับการศึกษา และอาชีพ โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3 ปี แล้วนำเสนอข้อมูลโดยทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลการดำเนินการศึกษาจากแบบสอบถาม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99-100)

การมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
การมีส่วนร่วมระดับมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
การมีส่วนร่วมระดับน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
การมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงาน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 118)

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 - 5.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 - 4.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 - 3.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 - 2.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 - 1.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

5.1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนี

ความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามของแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ของการศึกษา (Index of Congruence : IOC) (กัลยา วาณิชย์ปัญญา. 2544 : 213)

5.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power)

โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 164)

5.1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2548 : 94)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการศึกษา ได้แก่

5.3.1 ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)